

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra veřejné správy

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Příspěvková organizace

Předkládá: Patrik Kubeš

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Jan Lego, Ph.D.

PLZEŇ 2021

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Patrik KUBEŠ**
Osobní číslo: **R17B0060P**
Studijní program: **B6804 Právní specializace**
Studijní obor: **Veřejná správa**
Téma práce: **Příspěvková organizace**
Zadávací katedra: **Katedra veřejné správy**

Zásady pro vypracování

1. Úvod
2. Neziskové organizace
3. Příspěvkové organizace státu
4. Příspěvková organizace územně samosprávného celku
5. Financování příspěvkové organizace
6. Konkrétní příspěvková organizace – Základní škola JIH Mariánské Lázně
7. Závěr

Rozsah bakalářské práce:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:
viz zvláštní seznam

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Jan Lego, Ph.D.**
Katedra teorie práva

Datum zadání bakalářské práce: **29. března 2020**
Termín odevzdání bakalářské práce: **31. března 2021**

L.S.

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
děkan

JUDr. Tomáš Louda, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 25. srpna 2020

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Příspěvková organizace“ zpracoval samostatně pod vedením Mgr. Jan Lego, Ph.D. a uvedl v ní všechny použité literární a jiné odborné zdroje, z nichž jsem pro svou práci čerpal, a to způsobem obvyklým pro vědeckou práci.

Plzeň, 31. března 2020

.....

Poděkování

Rád bych tímto poděkoval vedoucímu mé bakalářské práce panu Mgr. Janu Legovi, Ph.D. za pomoc při vedení bakalářské práce. Mé poděkování patří též mé rodině za podporu a rady při zpracování této práce.

Seznam tabulek

Tabulka 1 Výnosy školy za školní rok 2018/2019	26
Tabulka 2 Náklady školy za školní rok 2018/2019	27
Tabulka 3 Výsledek hospodaření školy za školní rok 2018/2019	28

Obsah

1. Úvod.....	1
2. Neziskové organizace.....	3
2.1. Vymezení ziskového a neziskového sektoru	3
2.2. Neziskové organizace	5
2.2.1. Nestátní neziskové organizace	6
2.3. Příspěvkové organizace	6
3. Příspěvkové organizace státu	10
3.1. Právní postavení příspěvkové organizace státu	10
3.2. Zřízení a zrušení příspěvkových organizací státu.....	10
3.3. Majetek příspěvkové organizace státu.....	12
4. Příspěvková organizace územně samosprávného celku.....	13
4.1. Právní postavení příspěvkových organizací územně samosprávných celků	14
4.2. Založení a zrušení příspěvkové organizace územně samosprávného celku	14
4.3. Majetek příspěvkové organizace územně samosprávného celku	15
5. Financování příspěvkové organizace	17
5.1. Financování příspěvkových organizací v ČR.....	17
5.1.1. Příjmy z vlastní činnosti	18
5.1.2. Příjmy od zřizovatele	18
5.1.3. Fundraising	19
5.2. Hospodaření příspěvkových organizací.....	21
5.2.1. Majetek příspěvkové organizace	22
5.2.2. Výsledek hospodaření příspěvkové organizace	23
5.2.3. Kontrola hospodaření v příspěvkové organizaci	23
6. Příspěvková organizace Základní škola JIH Mariánské Lázně.....	25
6.1. Charakteristika a činnost zvolené příspěvkové organizace	25

6.2. Hospodaření zvolené příspěvkové organizace	26
7. Závěr.....	30
Seznam použitých zdrojů	32
Monografie, publikace, sborníky	32
Právní akty.....	33
Elektronické zdroje	34

1. Úvod

Příspěvkovou organizaci můžeme označit za je jednu z forem veřejného ústavu, jedná se o právnickou osobu upravenou dle veřejného práva, která byla zřízena za účelem plnění úkolů ve veřejném zájmu. Jedná se tedy o veřejnoprávní neziskové organizace, jejichž právní postavení je v prostředí České republiky upraveno prostřednictvím zákona o rozpočtových pravidlech státu a zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Na základě těchto předpisů jsou zřizovány příspěvkové organizace organizačními složkami státu a územními samosprávnými celky, a to pro takové činnosti v jejich působnosti, které jsou obvykle neziskové a jejich rozsah, struktura a složitost si žádají existenci samostatné právní subjektivity. Jak již ze samotného označení plyne, základem financování a hospodaření neziskové organizace je fakt, že příspěvková organizace hospodaří s peněžními prostředky získanými díky své hlavní činnosti a dále pak rovněž s peněžními prostředky, které byly získány od jiných osob, a tedy podchází zejména z rozpočtu zřizovatele.

Právě samotná aktuálnost a důležitost problematiky příspěvkových organizací a jejich financování mě vedly k volbě následujícího tématu bakalářské práce. Práce je tedy zaměřena právě na otázku příspěvkových organizací a jejím základním cílem bude čtenáři práce blíže představit úpravu příspěvkových organizací ČR a dále se zaměřit specificky také na problematiku jejich financování a hospodaření. V praktické části bude následně představena konkrétní zvolená příspěvková organizace společně se specifiky jejího financování. Smyslem této práce tedy bude poukázat na specifické aspekty fungování, financování a hospodaření příspěvkových organizací v ČR, což bude následně demonstrováno rovněž na praktickém příkladu zvolené příspěvkové organizace.

Práce je za účelem dosažení výše stanoveného cíle rozdělena na několik základních kapitol a vzájemně navazujících podkapitol. Nejprve je teoreticky vymezeno postavení neziskových organizací v prostředí ČR, poté je pozornost věnována dvěma základním druhům příspěvkových organizací, a to konkrétně příspěvkovým organizacím státu a dále pak také příspěvkovým organizacím územně samosprávných celků. Následně bude v rámci páté kapitoly pozornost věnována právě na specifika financování a hospodaření příspěvkových organizací, kdy budou vymezeny základní příjmy příspěvkové organizace i specifika, která musí být dodržována z hlediska hospodaření příspěvkové organizace. V praktické části práce

budou následně teoretické poznatky aplikovány přímo na zkoumanou problematiku, bude zde rozebráno financování konkrétní zvolené příspěvkové organizace. V závěru práce budou následně zjištěné poznatky shrnuty, aby mohl být vytvořen ucelený náhled na zkoumanou oblast.

Hlavním zdrojem pro tuto práci budou zejména odborné monografie a další publikace, které se zkoumané problematice věnují. Při zkoumání problematiky bude v práci využita metoda literární rešerše, jejímž prostřednictvím budou shrnuty názory odborníků na dané téma, dále pak rovněž jedna ze základních metod výzkumu, kterou je analýza. V práci však kromě toho bude uplatněna také metoda deskripce i metoda syntézy, kterou bude reflektována snaha o nalezení souvislostí a vytvoření systematického souhrnu. V praktické části práce bude čerpáno ze sekundárních dat, základní metodou aplikovanou v této části přitom bude analýza a studium dokumentů.

2. Neziskové organizace

V rámci následující kapitoly práce se pozastavím u problematiky neziskových organizací, jelikož jde o ústřední pojem celého zkoumaného tématu. Nejprve tedy vymezím odlišnosti mezi ziskovým a neziskovým sektorem, následně se blíže pozastavím právě u problematiky neziskových organizací se zaměřením na nestátní neziskové organizace.

2.1. Vymezení ziskového a neziskového sektoru

Nejprve je dle mého názoru třeba vymezit odlišnosti mezi ziskovým a neziskovým sektorem v rámci národního hospodářství. Ziskový sektor přitom představuje takovou část národního hospodářství, která je financována prostřednictvím prostředků nabytých subjekty ziskového sektoru z prodeje statků, které produkují, případně pak distribuují, a to za tržní cenu, která je v tržním prostředí vytvářena na základě spolupůsobení nabídky a poptávky.¹ Je tedy patrné, že ziskový sektor je možné ztotožnit s oblastí podnikání, kdy je smyslem primárně dosažení zisku. V případě neziskového sektoru pak je tomu logicky jinak, jelikož v tomto případě není cílem dosažení zisku v totožné podobě, smyslem je totiž primárně dosažení určitého užítku, který obvykle nabývá podoby veřejné služby. Subjekty fungující v této oblasti získávají prostředky z takzvaných přerozdělovacích prostředků v rámci veřejných financí.²

Kromě toho bývá neziskový sektor nadále rozdělen na sektor veřejný a neveřejný, kdy je ústřední odlišností způsob získávání prostředků, kdy v případě veřejného sektoru je možné hovořit o financování z veřejných financí, tento sektor je přitom řízen, spravován a kontrolován prostřednictvím veřejné správy. Kromě toho je smyslem poskytování veřejné služby. Soukromá oblast je pak specifická primárně svou soukromou povahou a zahrnuje jednotlivce společně s jejich aktivitami a zájmy, dále pak jsou součástí rozličná sdružení a spolky. Oblast veřejnou pak představuje stát, dále pak jeho součásti, činnosti a vztahy,

¹ REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2010, 188 s. ISBN 978-80-86929-54-5, s. 13

² REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2010, 188 s. ISBN 978-80-86929-54-5, s. 14

zahrnuje rozličné specifické oblasti společného zájmu všech občanů, kam může patřit zachování sociálního smíru, veřejné zdraví, životní prostředí nebo také vzdělanost.³

Dále můžeme uvést, že neziskový sektor v současnosti ve vyspělých zemích získává na důležitosti a poskytuje občanům služby skrze různé typy neziskových organizací. V tuzemském prostředí se přitom vyznačuje tento sektor silnou tradicí, nicméně velký vliv na něj měl politický vývoj daného období. Od roku 1989, který byl provázen mnohými revolučními změnami, dochází k jeho plnému rozmachu v souvislosti s rozvojem demokratické společnosti a posléze pak rovněž v souvislosti se začleněním naší země do struktur EU v roce 2004, kdy se začala rozvíjet možnost mezinárodní spolupráce a čerpání finančních prostředků z evropských fondů. Začalo docházet ke vzniku řady nových nestátních neziskových organizací. Tento vývoj byl rovněž provázen vytvářením nových právních úprav pro tuto oblast, kam patří například zákon o sdružování občanů a právní úprava problematiky nadací. Došlo rovněž k založení Nadačního investičního fondu a Rady pro nadace v podobě poradního orgánu vlády z hlediska problematiky nestátních neziskových organizací. Stát zpočátku přistupoval k neziskovému sektoru poněkud nejistě, nicméně po roce 1997 se tento vztah státu k neziskovému sektoru stal intenzivnějším. Došlo k obnovení Rady pro nestátní neziskové organizace a rozdělení prvních finančních prostředků z Nadačního investičního fondu. V rámci poslední etapy v rámci vývoje tohoto sektoru v ČR došlo k rozvoji v oblasti regionů, které od svého vzniku získaly moc v rozhodovacích procesech. Díky již zmíněnému vstupu ČR do EU bylo následně umožněno využívání evropských fondů a navazování zahraničních partnerství.⁴

Je tedy patrné, že právě neziskový sektor je v tuzemském prostředí velice důležitou součástí národního hospodářství. Tvoří jej neziskové organizace různých právních forem a účelů existence. Za neziskové je tedy obecně možné pokládat takové subjekty, které nebyly založeny za účelem dosažení a rozdělení zisku. Nicméně z tohoto současně nelze odvozovat, že by provoz takových organizací byl bezplatný, stejně tak nelze ani odvozovat, že takové organizace nemohou zisk vytvářet. Tento princip neziskovosti si přitom můžeme představit tak, že pokud v případě takové organizace dojde k vytvoření účetního zisku, nemůže jej rozdělit mezi své zakladatele (majitele), členy či zaměstnance, jelikož tento zisk musí být použit za účelem podpory realizace svého poslání, a tedy investovat tyto prostředky do

³ SKOVAJSA, Marek. *Občanský sektor: organizovaná občanská společnost v České republice*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-681-0, s. 80

⁴ MALACH, Antonín. *Jak podnikat po vstupu do EU*. Praha: Grada, 2005. Expert (Grada). ISBN 80-247-0906-6, s. 103 a dále

inovací nebo případně rozšíření stávajících služeb.⁵ Z uvedeného pak plyne, že takové organizace nejsou vyloučeny z možností získání finančních prostředků pocházejících z veřejných i neveřejných zdrojů, dále je rovněž možné odvodit, že ziskovost vykazována být může, nicméně odlišnosti je třeba spatřovat z hlediska čerpání těchto prostředků pro daný účel.

2.2. Neziskové organizace

Součástí neziskového sektoru, jehož specifika již byla představena v rámci předchozího textu, pak jsou právě neziskové organizace. Ty vznikají jako projev občanské iniciativy k uspokojování menšinových zájmů, kdy stát není ochoten či schopen tyto zájmy a potřeby zajišťovat. Neziskové organizace jsou vymezeny jako takové organizace, které nevytvářejí zisk k přerozdělení mezi své zakladatele, správce či členy, současně však zisk generovat mohou, avšak je nutné jej následně investovat do rozvoje dané organizace a plnění jejího poslání. V minulosti přitom v tuzemském prostředí docházelo ke snahám o vytvoření jednotného zákona, kterým by mohl být specifikován vznik, činnost a hospodaření neziskových organizací. Praxe však ukázala, že vznik jednotlivých neziskových organizací je stále upravován množstvím speciálních zákonů a k vytvoření jednotného a uceleného právního předpisu tedy do současnosti nedošlo.

Dále je možné uvést, že rozvoj těchto organizací má na starost Informační centrum neziskových organizací, které se účastní podpory vzájemné spolupráce organizací a dále pak rovněž profesionalizace jejich činnosti. Tato organizace prosazuje v praktické rovině spolupráci s podnikateli a veřejnou správou, dále pak rovněž s příspěvkovými organizacemi. Informační centrum neziskových organizací poskytuje neziskovým organizacím různé servisní služby, mezi něž patří například provoz specializované veřejné knihovny, péče o databázi finančních zdrojů, organizování seminářů a odborných konzultací a dále stojí za zmínku také správa databáze neziskových organizací v ČR.⁶

⁵ BAČUVČÍK, Radim. *Marketing neziskových organizací*. Zlín: VeRBuM, 2011. ISBN 978-80-87500-01-9, s. 36

⁶ DVOŘÁKOVÁ, Zuzana. *Řízení lidských zdrojů*. V Praze: C.H. Beck, 2012. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-347-9, s. 492

2.2.1. Nestátní neziskové organizace

Můžeme uvést, že nestátní neziskové organizace vychází z rozdělení neziskových organizací na státní a nestátní. Státní neziskové organizace jsou obvykle zřizovány státem, krajem či případně obcí a jsou zakládány zejména pro zabezpečení výkonu státní správy nebo zajištění dalších veřejných služeb, kam může spadat typicky zdravotnictví, školství, sociální služby atd. Naproti tomu ke zřizování nestátních neziskových organizací obvykle dochází ze strany samotných občanů. V současnosti jsou v ČR rozlišovány následující typy nestátních neziskových organizací:

- spolek, ústav, nadace, nadační fond, přidružený fond (upraveno prostřednictvím zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník),
- politické strany a politická hnutí (na základě zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích),
- církve a náboženské společnosti (dle zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech).

Dále je vhodné podotknout, že každá nestátní nezisková organizace má možnost vykonávat dva základní okruhy činností, kam patří hlavní činnost, pro kterou byla zřízena (obvykle je tato činnost vymezena prostřednictvím příslušného právního předpisu, na jehož základě došlo ke vzniku organizace) a dále pak rovněž vedlejší hospodářská činnost, do níž spadá jiná výdělečná činnost nebo podnikání.⁷ Je možné zmínit, že právě tato vedlejší hospodářská činnost poskytuje těmto organizacím možnost vytváření zisku, který je následně vždy využit v rámci činnosti této organizace.

2.3. Příspěvkové organizace

Jak již bylo nastíněno v úvodu práce, příspěvková organizace představuje právnickou osobou veřejného práva, která byla zřízena za účelem plnění úkolů, které jsou ve veřejném zájmu. Jedná se tedy o neziskové organizace veřejného práva.⁸ Pro úplnost je možné na tomto místě zmínit definici právnické osoby, která je zákonodárcem vymezena jako „*organizovaný útvar*,

⁷ DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-103-3, s. 340

⁸ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-5608-0.

*o kterém zákon stanoví, že má právní osobnost, nebo jehož právní osobnost zákon uzná.*⁹ Z uvedeného je možné odvodit, že ze strany zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (NOZ) jsou přijímány dvě definice právnické osoby. V rámci první z nich je zákonodárcem vyžadováno, aby byla ze strany zákona výslovně konstatována existence právní osobnosti jistého organizovaného útvaru. Ve druhém případě pak zákonodárce uznává právní osobnost i v případě takových organizovaných útvarů, které zákonodárce výslovně neoznačuje jako právnické osoby, nicméně tyto jsou obyčejně přímo ze strany zákonodárce „*vybaveny znaky nezbytnými pro plnění role právnické osoby*“¹⁰, nelze proto zpochybňovat existenci právní osobnosti takových útvarů. Každopádně je právnická osoba vnímána jako určitá společenská entita, která ve srovnání s osobami fyzickými nemá přirozenoprávní základ, jedná se o subjekt právem uměle vytvořený, jehož existence vychází z práva.

NOZ kromě toho dále rozlišuje mezi právnickými osobami soukromého práva (právnické osoby), právnickými osobami práva veřejného a státem. První ze skupin přitom představuje skupinu relativně obsáhlou a zahrnující dále celkem tři podskupiny, a to konkrétně právnické osoby korporativního typu, fundace a ústavy. Ústavy a korporace jsou primárně odlišné z hlediska účelu jejich samotného zakládání. K zakládání korporací obyčejně dochází za účelem výkonu podnikatelské činnosti, naproti tomu ústavy jsou zakládány za účelem společenské nebo hospodářské prospěšnosti. Odlišností mezi korporacemi a fundacemi pak je to, co (kdo) představuje základ pro vytvoření dané právnické osoby. Přitom fundace jsou tvořeny majetkem vyčleněným k jistému účelu¹¹, naproti tomu k vytváření korporací dochází na osobním základě jako společenství osob.¹²

Za pravděpodobně nejrozšířenější typ korporací lze pokládat obchodní korporace, na které se zaměřuje také tato práce. Nicméně je třeba si uvědomit, že obchodní korporace nepředstavují jediný typ korporací, jelikož mezi korporace ve skutečnosti spadají dále také veřejnoprávní korporace (například stát, vyšší územní celky, obce, profesní komory atd.), dále pak rovněž odbory, politické strany, církve a náboženské společnosti a v neposlední řadě rovněž spolky.¹³

V rámci ČR jsou přitom upraveny základy právního postavení příspěvkových organizací prostřednictvím zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech státu a zákona č.

⁹ Viz ust. § 20 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

¹⁰ ŠVESTKA, Jiří. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-370-8, s. 92

¹¹ viz ust. § 303 NOZ

¹² ust. § 210 odst. 1 NOZ

¹³ ČERNÁ, Stanislava, Ivana ŠTENGLOVÁ a Irena PELIKÁNOVÁ. *Právo obchodních korporací*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-735-5., s. 47

250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Podle těchto předpisů jsou zřizovány příspěvkové organizace organizačních složek státu a územních samosprávných celků¹⁴, a to pro takové činnosti v jejich působnosti, které jsou obyčejně charakteru neziskového a vzhledem k jejich rozsahu, struktuře a složitosti si žádají samostatnou právní subjektivitu. Ohledně vzniku příspěvkové organizace je vydávána zřizovatelem zřizovací listina, kromě toho je zřizovatelem dále jmenován a odvoláván ředitel této organizace, je rozhodováno ohledně jeho odměňování, zřizovatel může rovněž šetřit stížnosti, které směřují proti němu, kromě toho pak rovněž vykonávána kontrola hospodaření příspěvkové organizace¹⁵, čemuž bude bližší pozornost věnována v rámci dalších kapitol této práce.

Příspěvkové organizace státu přitom obyčejně nesou označení státní organizace, mezi státní organizace přitom spadají kupříkladu dětské diagnostické ústavy, dětské domovy, speciální školy, fakultní a psychiatrické nemocnice, dále pak rovněž kupříkladu muzea, galerie, knihovny a divadla.¹⁶ K názvu příspěvkové organizace přitom obyčejně nejsou připojována slova „příspěvková organizace“ z hlediska označení právní formy, pakliže je zřizovatelský vztah ke kraji, obci či státu již součástí názvu organizace. Je možné zmínit, že od organizačních složek státu je možné státní příspěvkové organizace odlišit díky tomu, že se vyznačují vlastní právní subjektivitou. Předtím, než se stal účinným zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, však představovaly i organizační složky státu rozpočtové organizace nadané vlastní právní subjektivitou, které provádí hospodaření se státním majetkem. Specifický typ státních organizací pak představuje veřejná výzkumná instituce.¹⁷

Příspěvkové organizace jsou tedy rozdělovány na příspěvkové organizace zřízené organizační složkou státu a příspěvkové organizace územních samosprávných celků. Původní pravidla pro vznik, zrušení, hospodaření a vystupování příspěvkových organizací byla upravena prostřednictvím zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky a prováděcí vyhlášky č. 205/1991 Sb. Uvedené právní předpisy obsahovaly totožná pravidla

¹⁴ KRECHOVSKÁ, Michaela, Pavlína HEJDUKOVÁ a Dita HOMMEROVÁ. *Řízení neziskových organizací: klíčové oblasti pro jejich udržitelnost*. Praha: Grada Publishing, 2018. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3075-2.

¹⁵ MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací územního samosprávného celku ...: komentář zákona č. 250/2000 Sb. včetně účetních souvztažností, majetek svěřený a vlastní, přijímání darů, porušení rozpočtové kázně, fondy*. Olomouc: ANAG, 2011. Účetnictví (ANAG). ISBN 9788072636648

¹⁶ MURONĚ, Jaroslav. *Zákon o státním podniku v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2017. Právo pro praxi. ISBN 978-80-271-0352-2.

¹⁷ MURONĚ, Jaroslav. *Zákon o státním podniku v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2017. Právo pro praxi. ISBN 978-80-271-0352-2.

pro oba typy příspěvkových organizací a nebyly brány v potaz zásadní odlišnosti, které souvisí primárně s právním postavením jejich zřizovatelů. K rozdělení právní úpravy pro příspěvkové organizace zřízené organizačními složkami státu a příspěvkové organizace územních samosprávných celků došlo na počátku roku 2001. V následujících kapitolách se zaměřím na postavení příspěvkových organizací státu a příspěvkových organizací územně samosprávných celků.

3. Příspěvkové organizace státu

Nyní bude vymezeno postavení příspěvkových organizací státu. Zaměřím se na právní postavení těchto organizací, problematiku jejich založení a zrušení a dále pak také budou uvedena základní specifika jejich hospodaření.

3.1. Právní postavení příspěvkové organizace státu

Můžeme uvést, že příspěvkové organizace zřízené organizačními složkami státu představují právnické osoby. Příspěvkové organizace státu jsou obvykle opatřeny označením státní organizace. Některé z nich jsou zřizovány prostřednictvím zákona. Mezi státní organizace patří například dětské diagnostické ústavy, dětské domovy, speciální školy, fakultní nemocnice, psychiatrické léčebny, dále například muzea, galerie, knihovny a divadla celostátního významu.¹⁸

Dále je vhodné uvést, že k názvu příspěvkové organizace obvykle nejsou připojována slova „příspěvková organizace“ za účelem označení příslušné právní formy, pakliže je zřizovatelský vztah obsažen již v samotném názvu organizace. Od organizačních složek státu se přitom státní příspěvkové organizace odlišují zejména v tom, že disponují vlastní právní subjektivitou. Předtím, než se stal účinným zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, však byly i organizační složky státu rozpočtovými organizacemi s vlastní právní subjektivitou, které hospodaří se státním majetkem. Specifický typ státní organizace pak kromě toho představuje veřejná výzkumná instituce. Na závěr tohoto exkurzu je možné doplnit, že od státního podniku se státní organizace liší v tom, že její povinností není vytváření zisku.

3.2. Zřízení a zrušení příspěvkových organizací státu

¹⁸ PLÍVA, Stanislav. *Hospodaření s majetkem státu*. 2., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C.H. Beck, 2004. Právo a hospodářství (C.H. Beck). ISBN 80-7179-811-8, s. 21

Můžeme uvést, že výkon zřizovatelských nebo zakladatelských funkcí vychází v případě příspěvkových organizací státu ze zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích. Zřizovatel ohledně vzniku příspěvkové organizace vydává zřizovací listinu, která má zákonné náležitosti a její zřízení je oznámeno Ústřednímu věstníku. Příspěvková organizace vydává po svém založení statut, který musí být schválen zřizovatelem, dále pak vydává organizační řád, pravidla hospodaření, odpisový řád, pravidla pro oběh účetních dokladů a další vnitřní předpisy. Příspěvková organizace zřízená organizační složkou státu vykonává hlavní činnost definovanou zvláštním zákonem nebo zřizovací listinou.¹⁹

Dále je vhodné uvést, že dle ust. § 54 odst. 2 zákona č. 219/2000 Sb. může být nová státní příspěvková organizace zřízena pouze v případech a za podmínek, které jsou stanoveny prostřednictvím zvláštního právního předpisu. Státní příspěvkové organizace jsou zřizovány organizačními složkami státu na základě zvláštního zákona, případně pak přímo zákonem.²⁰ Každá státní příspěvková organizace oplývá svou zřizovací listinou, kde je označen její zřizovatel, je zde uveden název, sídlo a identifikační číslo příspěvkové organizace, je zde vymezen její základní účel a odpovídající předmět činnosti, jsou zde označeny statutární orgány a majetek, se kterým může tato hospodařit.²¹

V rámci ust. § 54 odst. 4 zákona č. 219/2000 Sb. je dále možné nalézt odpovídající úpravu rušení státních příspěvkových organizací, kde je vymezeno, že rušení a zánik státních organizací je upraven prostřednictvím zvláštních právních předpisů. Pokud nebude ze strany zvláštního právního předpisu stanoveno jinak, má organizační složka vykonávající zřizovatelskou funkci možnost rozhodnout ohledně zrušení dané organizace. Organizace potom zaniká ke dni, který bude touto organizační složkou určen. Státní příspěvková organizace může být kromě toho ze strany zřizovatele zrušena, pakliže vykáže zhoršený hospodářský výsledek, přičemž nedojde k jeho uhrazení ani ze zlepšeného hospodářského výsledku příspěvkové organizace, ani z rozpočtu kapitoly, a to do konce roku následujícího po

¹⁹ viz zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů

²⁰ HAVLAN, Petr. *Majetek státu v platné právní úpravě*. 3. aktualiz. a podstatně dopl. vyd. Praha: Linde, 2010. ISBN 978-80-7201-796-6, s. 68

²¹ HAVLAN, Petr. *Majetek státu v platné právní úpravě*. 3. aktualiz. a podstatně dopl. vyd. Praha: Linde, 2010. ISBN 978-80-7201-796-6, s. 74

roce, z jehož výsledku hospodaření měl být uhrazen. V případě nezbytnosti zabezpečuje činnost doposud zajišťovanou příspěvkovou organizací organizační složka státu.²²

3.3.Majetek příspěvkové organizace státu

Jak již bylo nastíněno, hospodaření příspěvkových organizací vychází ze zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů. Příspěvková organizace obecně nakládá s peněžními prostředky získanými vlastní (resp. hlavní) činností a s peněžními prostředky od jiných osob, zejména pak z rozpočtu svého zřizovatele. Zřizovatel poskytuje příspěvkové organizaci příspěvek na provoz v návaznosti na výkony nebo jiná kritéria jejich potřeb.

Státní příspěvková organizace hospodaří s peněžními prostředky získanými díky své hlavní činnosti a dále pak s peněžními prostředky přijatými ze státního rozpočtu jako příspěvek na provoz, jako individuální nebo systémové dotace na financování programů a akcí, popřípadě jako návratná finanční výpomoc. Vláda přitom může financovat činnosti, kterými zajišťuje funkce státu, pouze prostřednictvím státního rozpočtu a Národního fondu, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Organizace tedy nakládá s finančními prostředky přijatými ze státního rozpočtu, z rozpočtů územních samosprávných celků, s prostředky svých fondů, státních fondů, s prostředky získanými jinou činností, s peněžními prostředky poskytnutými ze zahraničí, s peněžními dary od fyzických a právnických osob, z rozpočtu Evropské unie a z Národního fondu. Charakteristickým znakem příspěvkové organizace je, že veškeré příjmy jsou prostředky získané pro stát. Úkolem příspěvkové organizace je, aby plnění určených úkolů bylo prováděno co nejhospodárněji a byl tak dodržen stanovený finanční vztah ke státnímu rozpočtu. Peněžní prostředky mohou být použity jen k účelům, na něž jsou určeny a na zabezpečení chodu organizace.²³

²² viz ust. § 55 odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech státu, ve znění pozdějších předpisů

²³ viz ust. § 53 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech státu, ve znění pozdějších předpisů

4. Příspěvková organizace územně samosprávného celku

Územní samospráva představuje ústavně garantované právo územních samosprávných celků rozhodovat na vlastní odpovědnost, ve svém vlastním a zároveň však i veřejném zájmu, samostatně v rámci prostorů definovaných na základě ústavního pořádku a zákonů, ohledně svých záležitostí a o záležitostech vlastních občanů.²⁴ Ústavně je garantována územní samospráva v rámci čl. 8, územní samosprávné celky pak jsou vymezeny prostřednictvím čl. 100 Ústavy ČR. V rámci čl. 2 Ústavy ČR pak je stanoveno, že právě lid je třeba pokládat za zdroj státní moci, která je vykonávána díky orgánům moci zákonodárné, výkonné a soudní. Kromě toho samospráva je jednou z podstatných náležitostí demokratického právního státu, kdy změna ve smyslu ust. čl. 9 odst. 2 Ústavy ČR nepřichází v úvahu.²⁵

V naší zemi přitom existuje dvoustupňová územní samospráva, kdy jsou rozlišovány základní a vyšší územní samosprávné celky. Základní samosprávný celek představuje právě obec, za vyšší samosprávný celek pak je možné označit kraj. Samosprávy se vyznačují samostatnou kompetencí, kam lze zasahovat pouze z důvodů daných zákonem. Obec je tedy základním územním samosprávným celkem, který má právo na samosprávu, majetek a hospodaření vychází z rozpočtu, jedná se o veřejnoprávní korporaci, která představuje právnickou osobu veřejného práva, je zřízena ze zákona a stará se o zabezpečování veřejných úkolů. Cílem obce je pečovat o všestranný rozvoj vlastního území i o potřeby občanů.²⁶

Jedním z důležitých znaků územně samosprávných celků je tedy již zmíněný výkon veřejné správy, ať už v samostatné či přenesené působnosti. Jednou z pravomocí v samostatné působnosti obce je dle ust. § 23 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb. právě zřizování svých organizací. Těmi mohou být kupříkladu vlastní organizační složky bez právní subjektivity, akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným, školské právnické osoby či právě příspěvkové organizace. Účelem zmíněné pravomoci je možnost územně samosprávných celků plnit své úkoly, zajišťovat jejich prostřednictvím veřejně prospěšné činnosti a také hospodařit se svým majetkem.

²⁴ KADEČKA, Stanislav, HAVLAN, Petr, VALACHOVÁ, Kateřina (eds). *Právní regulace místní (a regionální) samosprávy*. Brno: Masarykova univerzita, 2008, s. 21 a dále

²⁵ blíže viz zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

²⁶ viz zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

4.1.Právní postavení příspěvkových organizací územně samosprávných celků

Můžeme uvést, že příspěvkové organizace územních samosprávných celků oplývají samostatnou právní subjektivitou, jsou zřizovány v postavení právnických osob. Na rozdíl od organizačních složek územně samosprávných celků, kterým právní subjektivita přiznána není, jsou totiž zřizovány pro činnosti většího rozsahu, struktury a složitosti, pro činnosti více hospodářsky rozvinuté, pro které je samostatná právní subjektivita více než vhodná. Nicméně jejich hospodářské působení je omezené, proto jsou zřizovány obvykle pro nerentabilní činnosti, vlivem čehož jsou závislé na rozpočtu svého zřizovatele.

4.2.Založení a zrušení příspěvkové organizace územně samosprávného celku

Zřizovatelem příspěvkové organizace územně samosprávného celku je dle § 84 zákona č. 128/2000 Sb. zastupitelstvo kraje (obce). Z jeho strany musí být schválena a vydána zřizovací listina dané příspěvkové organizace a podán návrh na zápis příspěvkové organizace do obchodního rejstříku. Náležitosti zřizovací listiny jsou taxativně vymezeny v rámci ust. § 27 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, jedná se konkrétně o následující náležitosti:

- úplný název zřizovatele organizace,
- název, sídlo příspěvkové organizace a identifikační číslo osoby poskytnuté správcem základního registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci osoby poskytnuté správcem základního registru osob
- stanovení hlavního účelu a předmětu činnosti,
- označení statutárních orgánů a způsob, jakým vystupují jménem organizace,
- vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, který je této příspěvkové organizaci předáván pro účely hospodaření,
- vymezení práv, díky kterým bude daná organizace moci se svěřeným majetkem plnit hlavní účel svého zřízení; jedná se především o práva a povinnosti spojené s jeho plným efektivním a ekonomicky účelným využitím, s péčí o jeho ochranu, rozvoj a zvelebení, podmínky pro jeho případnou další investiční výstavbu, dále pravidla pro

výrobu a prodej zboží, pakliže jsou předmětem činnosti organizace, práva a povinnosti spojená s případným pronajímáním svěřeného majetku jiným subjektům apod.,

- okruhy doplňkové činnosti navazující na hlavní účel příspěvkové organizace, což jí bude zřizovatelem povoleno k tomu, aby mohla lépe a efektivněji využívat všech svých hospodářských možností a odbornosti svých zaměstnanců; tato činnost přitom nesmí narušovat plnění ústředního účelu organizace a je sledována odděleně,
- stanovení doby, na kterou je daná organizace zřízena.

Z hlediska zápisu příspěvkové organizace do Obchodního rejstříku pak je možné uvést, že tento zápis není konstitutivního charakteru, vyznačuje se pouze charakterem deklaratorním.²⁷ Je tedy zřejmé, že nedochází ke vzniku příspěvkové organizace ke dni zápisu do Obchodního rejstříku, tato vzniká ke dni, který byl stanoven pro tyto účely v rámci rozhodnutí zřizovatele.

Pakliže bude zastupitelstvem kraje/obce rozhodnuto ohledně zrušení příspěvkové organizace, pak následně přechází majetek, práva i závazky na zřizovatele. Zřízení i zrušení příspěvkové organizace je přitom uskutečněno ke dni, který byl určen zřizovatelem v rámci rozhodnutí. Zřizovací listina i rozhodnutí zřizovatele musí být publikována v Ústředním Věstníku ČR, povinnost oznámení má zřizovatel do 15 dnů ode dne, kdy k dané skutečnosti došlo.

4.3. Majetek příspěvkové organizace územně samosprávného celku

Jedním z povinných údajů, které musí být součástí zřizovací listiny, je rovněž vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, který je dané příspěvkové organizaci předáván do správy k jejímu vlastnímu hospodářskému využití a s nímž tato příspěvková organizace hospodaří v takovém rozsahu, který jí byl pro tyto účely stanoven na základě již zmíněné listiny.

Do svého vlastnictví může pak podle zákona č. 250/2000 Sb. nabývat majetek, který potřebuje za účelem výkonu své činnosti, a to na základě následujícím způsobů:

- bezúplatným převodem od svého zřizovatele,
- darem za předpokladu souhlasu zřizovatele,
- děděním se souhlasem zřizovatele,

²⁷ PĚTEROVÁ, Helena. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. Praha. Vydání páté: Institut pro veřejnou správu Praha, 2016. 155 s. ISBN 978-80-86976-35-8, s. 37

- jiným způsobem na podkladě rozhodnutí vydaného zřizovatelem.

Pakliže se majetek stane pro příspěvkovou organizaci trvale nepotřebným, má povinnost nabídnout ho primárně bezúplatně zřizovateli. Pakliže bude toto zřizovatelem odmítnuto, může příspěvková organizace majetek převést do vlastnictví jiné osoby, vždy je základem písemný souhlas a vyhovění podmínkám zřizovatele.²⁸

²⁸ viz ust. § 27 odst. 8 zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

5. Financování příspěvkové organizace

V rámci následující kapitoly této práce budou vymezeny způsoby a možnosti z hlediska jejího financování. V rámci samostatné podkapitoly této práce budou následně popsány aspekty související s hospodařením příspěvkové organizace, a tedy její majetek, výsledek hospodaření společně s kontrolou tohoto výsledku.

5.1. Financování příspěvkových organizací v ČR

Je možné uvést, že zajištění potřebných finančních zdrojů, získávání potřebných statků a úhrady na činnost podniku lze nazvat jako financování. Obstarávání prostředků je obsaženo v rozvaze na straně pasiv, kde odkud je patrné, jaká část kapitálu byla poskytnuta podnikem- vlastní kapitál a z jaké části je podnik financován např. bankovními úvěry a jinými věřitelizací kapitál. Příspěvková organizace hospodaří s peněžními prostředky, které byly nabyty vlastní činností této organizace, nedílnou součástí hospodaření jsou však rovněž peněžní prostředky pocházející od jiných osob, a to zejména z rozpočtu zřizovatele. Zřizovatel poskytuje příspěvkové organizaci příspěvek na provoz v návaznosti na výkony nebo jiná kritéria jejích potřeb. Výše příspěvku na provoz nebo úhrad podle jiných zákonů, díky kterým příspěvková organizace zajišťuje odměňování svých zaměstnanců, přitom rozhoduje o tom, zda organizace odměňuje své zaměstnance platem, nebo mzdou, což je podrobněji upraveno v zákoně č. 262/2006 Sb., zákoník práce. V rámci následujících podkapitol bude pozornost věnována jednotlivým druhům příjmů příspěvkové organizace.

Je možné uvést, že příspěvková organizace obecně nakládá s peněžními prostředky, které byly získány vlastní činností a dále pak s peněžními prostředky, které pochází z rozpočtu zřizovatele. Kromě toho příspěvkové organizace také hospodaří s prostředky pocházejícími z vlastních fondů, s peněžními dary od fyzických/právnických osob, součástí jsou také peněžní prostředky pocházející z Národního fondu a ze zahraničí. Edward pak dále ve svém výzkumu zjistila, že neziskové organizace jsou ve skutečnosti v první řadě podporovány z rozpočtových zdrojů měst, obcí a krajů, případně pak ze státních a evropských fondů, dalším nedílným zdrojem financování jsou rovněž příspěvky pocházející od firem, z vlastního výdělků a

v neposlední řadě rovněž finance z pořádání akcí.²⁹ Šedivý pak za jednu z podmínek pro úspěšné fungování neziskové organizace označuje nutnost zabezpečit více zdrojů, z nichž bude tato následně financována, aby nebyla nucena být závislá pouze na jednom z nich.³⁰ V rámci následujících podkapitol budou jednotlivé základní druhy příjmů neziskové organizace blíže popsány.

5.1.1. Příjmy z vlastní činnosti

Jedním ze základních druhů příjmů jsou již zmíněné příjmy z vlastní činnosti. Přitom je možné uvést, že výše příjmů z vlastní činnosti koresponduje s možnostmi dané příspěvkové organizace. Jedná se přitom nejen o úplatu za služby, resp. tržby pocházející z prodeje zboží, které jsou organizací vykonávány v rámci výkonu její činnosti, součástí jsou však rovněž výnosy, které jsou podle Maderové Voltnerové dosahovány ve spojení se smluvními vztahy. Jedná se typicky například o smluvní pokuty (penále) nebo případně úroky z prodlení, výhry ze soutěží, úroky z vkladů na bankovních účtech, náhrady od pojišťoven v souvislosti s pojistnými událostmi, přijaté náhrady škody, výnosy z prodeje movitého majetku a z pronájmu majetku, pakliže zřizovatel umožní, aby byly ponechány organizaci atd. V rámci vlastní činnosti pak může podle autorky organizace získat i finanční prostředky díky dotacím či příspěvkům od jiných právnických osob, a to například zdravotních pojišťoven či nadací a nadačních fondů.³¹

5.1.2. Příjmy od zřizovatele

Jak plyne z ust. § 28 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, příspěvková organizace hospodáří zejména s finančními prostředky z rozpočtu svého zřizovatele, jelikož ze strany tohoto zřizovatele je poskytován příspěvkové organizaci

²⁹ EDWARD, Deborah. *Metody fundraisingu v ČR – léto 2008*. Nadace Neziskovky.cz, 2008.

³⁰ ŠEDIVÝ, Marek. *Úspěšná nezisková organizace*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011. Management (Grada). ISBN 978-80-247-4041-6.

³¹ MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací územního samosprávného celku ...: komentář zákona č. 250/2000 Sb. včetně účetních souvztážeností, majetek svěřený a vlastní, přijímání darů, porušení rozpočtové kázně, fondy*. Olomouc: ANAG, 2011. Účetnictví (ANAG). ISBN 9788072636648.

příspěvek na provoz (§ 28 odst. 2) a investiční dotace do jejího investičního fondu (§ 31 odst. 1 písm. b)). Zřizovatel přitom poskytuje tento příspěvek na provoz obvykle v návaznosti na výkony, případně pak další kritéria jejích potřeb. Je možné doplnit, že smyslem tohoto příspěvku na provoz je dorovnání rozdílu mezi výší nákladů, které jsou spojeny s poskytováním služeb, a mezi příjmy z poskytovaných služeb.

Kromě toho je možné doplnit, že dle ust. § 28 odst. 4 zákona č. 250/2000 Sb. má zřizovatel možnost uložit příspěvkové organizaci odvod do svého rozpočtu, a to odvod provozních prostředků, odvod investičních prostředků, odvod za porušení rozpočtové kázně. Nařídít odvod může dle tohoto předpisu zřizovatel v průběhu kalendářního roku, a to pouze ze závažných a objektivně působících příčin.

5.1.3. Fundraising

Fundraising obecně představuje navyšování fondů či zdrojů a mohli bychom jej popsat také jako navyšování aktiv a zdrojů z rozličných zdrojů za účelem podpory celé organizace nebo případně za účelem podpory specifického projektu.³² Boukal v tomto směru prohlásil, že součástí fundraisingu jsou takové činnosti, které jsou orientovány na zdrojové zajištění neziskové organizace založené pro dosažení konkrétního poslání.³³ Jak dále dodává Šedivý, fundraising se v praktické rovině netýká pouze peněz, jelikož podpora je poskytována rovněž ve formě darů, může se jednat také o získávání dobrovolníků.³⁴ Bray pak v tomto ohledu definovala stěžejní nástroje z hlediska efektivního fundraisingu, jejichž součástí jsou rovněž jisté personální dovednosti a technologie, ve svém díle autor poskytuje rovněž patřičné instrukce a pracovní listy za účelem vytvoření fundraisingového plánu.³⁵

Je tedy jisté, že veškeré organizace, které mají ambice dosáhnout úspěchu, potřebují fundraisera, nicméně nemusí mít za tímto účelem vytvořenou pozici v rámci své organizační

³² ŠEDIVÝ, Marek. *Úspěšná nezisková organizace. 2., aktualiz. a dopl. vyd.* Praha: Grada, 2011. Management (Grada). ISBN 978-80-247-4041-6.

³³ BOUKAL, Petr. *Fundraising pro neziskové organizace.* Praha: Grada, 2013. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4487-2.

³⁴ ŠEDIVÝ, Marek. *Úspěšná nezisková organizace. 2., aktualiz. a dopl. vyd.* Praha: Grada, 2011. Management (Grada). ISBN 978-80-247-4041-6.

³⁵ BRAY, Ilona. *Effective fundraising for nonprofits: real-world strategies that work.* Berkeley: NOLO, 2019. ISBN 1-4133-0094-4.

struktúře, jelikož dle názoru Šedivého existuje několik možností, kým může být v organizaci vykonáván fundraising³⁶:

- specialistou na plný úvazek – fundraiserem,
- specialistou na částečný úvazek – kupříkladu se může jednat o kombinaci fundraisera a PR,
- ředitelem – částečný úvazek,
- členy statutárních orgánů,
- dobrovolníkem,
- externě najatým specialistou,
- všemi pracovníky organizace,
- najatou agenturou.

Za vhodné pak pokládám také vymezení určitých fundraisingových metod a technik. V rámci metod fundraisingu jsou přitom nabízeny organizacím možnosti, odkud mohou získat zdroje, které jsou potřebné z hlediska udržení samotné organizace. Tyto metody bývají obecně rozdělovány na tři ústřední oblasti, jedná se přitom o následující³⁷:

- individuální práce s dárcem, kdy dárci obvykle představují členové organizace, dobrovolníci, příbuzní členů nebo případně osoby, které jsou jiným způsobem zapojeny do činnosti dané organizace,
- grantové žádosti a projekty, kdy je vypracovaný projekt podkladem pro získání financí a případně i dalších zdrojů,
- fundraising na místní úrovni, na jehož techniky se zaměřím v následujícím textu práce.

Můžeme uvést, že v praktické rovině se nabízí mnoho různých technik fundraisingu, proto se zaměřím na představení zvolených a nejdůležitějších technik. Tyto techniky mohou být využity a nastaveny do řady aktivit neziskové organizace. Některé z nich již jsou jednotlivými organizacemi prováděny, vhodné je však rozšíření stávajících činností, aby mohlo dojít k

³⁶ ŠEDIVÝ, Marek. *Úspěšná nezisková organizace. 2., aktualiz. a dopl. vyd.* Praha: Grada, 2011. Management (Grada). ISBN 978-80-247-4041-6.

³⁷ ŠOBÁŇOVÁ, Petra. *Fundraising.* Vyd. 2. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2010. ISBN 978-80-7368-750-2, s. 45

širšímu záběru na potenciální okruh dárců. Mezi ústřední způsoby získávání podpory je tedy možné zařadit následující³⁸:

- Veřejná sbírka – Jedná se o typickou techniku za účelem získání finančních prostředků, a to zejména u humanitárních organizací. Může mít podobu pokladničky umístěné na veřejném místě, další možností jsou dobrovolníci navštěvující konkrétní domácnosti, případně pak dobrovolníci, kteří oslovují občany na ulicích.
- Přímé oslovování poštou – Technika marketingové komunikace je uplatňována i ve fundraisingu, kdy dochází k sepsání a odeslání dopisu s žádostí o prostředky.
- Inzerce – důležité je vhodné načasování a volba vhodného média, aby mohl být osloven co největší počet dárců. Je důležité, aby inzerát byl stručný, avšak výstižný.
- Členské příspěvky – Jde o ústřední zdroj financí, který je zdrojem pravidelným. Protihodnotu pak mohou představovat různé benefity, a to například slevy na kurzy nebo volné vstupné atd.
- Dotovaná akce – jedná se ve své podstatě o konání rozličných sportovních, kulturních a společenských aktivit, kdy účastník získává v případě splnění podmínek určitý finanční obnos od dárců.
- Prodej – může se jednat o prodej produktů a služeb, příklad mohou být různé hračky, hrnky, trička atd. Případně může jít rovněž o poskytování konzultačních a poradenských služeb, zapůjčení pomůcek, pořádání seminářů a kurzů atd.
- Závěť – technika závěti je spojena s tzv. individuálním dárcovstvím.

Je tedy patrné, že se nabízí mnoho různých technik fundraisingu, proto již závisí zejména na potřebách a rozhodnutí dané organizace ohledně toho, které z těchto technik za účelem získání potřebných finančních zdrojů zvolí, a do jaké míry je bude schopna využít.

5.2. Hospodaření příspěvkových organizací

³⁸ DVOŘÁKOVÁ, Miroslava, POLÁCHOVÁ VAŠŤATKOVÁ, Jana a Pavla VYHNÁLKOVÁ, ed. *Problematika finančních a jiných zdrojů nejen v sociální sféře*. Olomouc: Hanex, 2008. ISBN 978-80-7409-017-2, s. 67

V rámci této podkapitoly práce bude pojednáno také o hospodaření příspěvkových organizací, kdy bude rozebrána zejména otázka majetku příspěvkové organizace, dále pak výsledek hospodaření společně s jeho kontrolou, jelikož v případě příspěvkových organizací hrají roli mnohá specifika, která tyto organizace odlišují od jiných organizací.

5.2.1. Majetek příspěvkové organizace

Jak je zakotveno v ust. § 27 odst. 2 písm. e) a f) zákona č. 250/2000 Sb., dochází ze strany zřizovatele příspěvkové organizace k vymezení majetku ve svém vlastnictví, který je této organizaci předáván do správy pro její vlastní hospodářské využití a dochází rovněž k vymezení takových majetkových práv, díky níž bude v případě organizace umožněno, aby svěřený majetek, a to včetně majetku získaného vlastní činností, byl spravován pro hlavní účel, ke kterému byla tato organizace zřízena. Uplatnění daných ust. výše jmenovaného zákona však vedlo v praktické rovině ke značným nejasnostem z hlediska možnosti vlastnit a nabývat majetek příspěvkovými organizacemi zřízenými územními samosprávnými celky. Tato otázka totiž není tímto zákonem řešena zcela a jednoznačně.

Z uvedeného plyne, že příspěvkové organizace užívají majetek, který jim byl zřizovatelem svěřen do správy. S ním může následně příspěvková organizace nakládat pouze v souladu s majetkovými právy, která byla vymezena v rámci zřizovací listiny. Příspěvkové organizace o majetku účtují a odepisují jej dle účetními metod, sestavují kromě toho odpisový plán, dle kterého odepisování majetku probíhá na základě účetních odpisů, majetek je přitom odepisován pouze do výše jeho ocenění v účetnictví. Zřizovatel nesleduje takový majetek předaný do správy zřizované příspěvkové organizaci v žádné další své evidenci. Kromě toho organizace hospodaří také s majetkem, který byl získán na základě výpůjčky nebo případně jiného bezúplatného užívání, nájemní nebo podnájemní smlouvy. S takovým majetkem může organizace nakládat v souladu s podmínkami sjednaných smluvních vztahů. O majetku organizace neúčtuje a ani jej neodepisuje, neboť tento majetek je veden v účetnictví obce. Příspěvková organizace může nabýt majetek darem, díky dědění, případně pak z vlastní činnosti z vlastních zdrojů. Se svým majetkem může organizace nakládat dle vlastních podmínek.

5.2.2. Výsledek hospodaření příspěvkové organizace

Pokud jde o výsledek hospodaření příspěvkové organizace, pak ten je tvořen výsledkem hospodaření z hlavní činnosti a dále pak ziskem z hospodářské činnosti po zdanění. Hmotná zainteresovanost příspěvkové organizace je založena na dosaženém zlepšeném hospodářském výsledku. Zlepšeného hospodářského výsledku je dosaženo v situaci, kdy skutečný hospodářský výsledek přesáhne hospodářský výsledek stanovený ve finančním vztahu k rozpočtu zřizovatele, a tedy plánovaný hospodářský výsledek. Tyto finanční prostředky si ponechají příspěvkové organizace, které je přidělují dle daných pravidel do svých fondů. Zlepšeného hospodářského výsledku může organizace také dosáhnout díky úspoře svých provozních nákladů, případně pak přesazením plánovaných výnosů.

Pakliže hospodaření příspěvkové organizace za běžný rok po zahrnutí příspěvku skončí ztrátou, musí zřizovatel projednat s příspěvkovou organizací zabezpečení jeho úhrady, a to do konce následujícího rozpočtového roku. Zhoršený hospodářský výsledek, který je tvořen výsledkem hospodaření z hlavní činnosti a ziskem vytvořeným v hospodářské činnosti po zdanění, je následně uhrazen z rezervního fondu příspěvkové organizace; z rozpočtu kapitoly zřizovatele, není-li dostatek peněžních prostředků v rezervním fondu příspěvkové organizace; ze zisku po zahrnutí příspěvku na provoz nebo odvodu z provozu příspěvkové organizace v následujícím rozpočtovém roce, pokud není dostatek prostředků ani v rozpočtu kapitoly, což plyne z ust. § 55 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb.

Pokud pak není zhoršený hospodářský výsledek uhrazen ani ze zlepšeného hospodářského výsledku příspěvkové organizace, pak dle zákona ust. § 55 odst. 3 č. 218/2000 Sb. dochází k jejímu zrušení příspěvkové organizace do konce roku následujícího po roce, z jehož výsledku hospodaření měl být uhrazen zhoršený hospodářský výsledek.

5.2.3. Kontrola hospodaření v příspěvkové organizaci

Je možné uvést, že v rámci každého společenského procesu, a tedy také oblasti veřejných financí, je důležitá kontrola, jejímž smyslem je identifikace a v návaznosti na to také eliminace existujících odlišností mezi skutečností a žádoucím stavem. Kontrolní činnost na úseku hospodaření je vykonávána kromě samotného zřizovatele rovněž poskytovatelem

finančních prostředků. V případě neoprávněného použití nebo zadržetí finančních prostředků jsou ukládány sankce v podobě odvodů do rozpočtu zřizovatele, do rozpočtu kraje nebo do státního rozpočtu s ohledem na povahu daného poskytovatele. Kontrola použití finančních prostředků ze státního rozpočtu vychází ze zákona o státní kontrole. Kontrola hospodaření příspěvkové organizace ze strany zřizovatele je vykonávána v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole.

V rámci příspěvkových organizací je vykonávána zřizovatelem veřejnosprávní kontrola, a to obyčejně průběžná a následná. V rámci zákona o finanční kontrole organizace samy v rámci svého finančního hospodaření vykonávají vnitřní kontrolu, která je členěna na kontrolu předběžnou, průběžnou a následnou. V rámci výkonu zřizovatelských funkcí je hospodaření příspěvkových organizací krajů podrobena finanční kontrole dle zákona o finanční kontrole a dle vyhlášky č. 416/2004 Sb., kterou je prováděn zákon o finanční kontrole. Z hlediska výkonu veřejnosprávní kontroly je krajem v příspěvkových organizacích kontrolován primárně soulad s právními předpisy, princip hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti v rámci nakládání s veřejnoprávními prostředky, to bez ohledu na to, zda byly poskytnuty z jeho rozpočtu, nebo případně z jiných veřejných zdrojů. Veřejnosprávní kontrola může mít podobu průběžnou nebo následnou, kdy v rámci první uvedené možnosti je věnována pozornost zejména dodržování daných podmínek v rámci čerpání finančních prostředků a také souladu s právními předpisy. V rámci veřejnosprávní kontroly u zvoleného vzorku operací je prověřováno a vyhodnocováno, zda údaje o hospodaření s veřejnými prostředky věrně zobrazují zdroje, stav a pohyb veřejných prostředků. Jak dále plyne ze zákona č. 320/2001 Sb., také je prováděno prověřování souladu s právními předpisy nebo interními směrnici a schváleným rozpočtem organizace.

Kontrolní orgán ohledně provedené kontroly vyhotovuje protokol, který je projednán nejen s vedoucím zaměstnancem organizace, ale kromě toho rovněž se zástupcem zřizovatele. Pakliže budou v rámci kontroly identifikovány určité nedostatky, budou v návaznosti na to uložena odpovídající opatření za účelem nápravy společně s vhodným termínem pro jejich splnění. V rámci následné kontroly pak je podle zákona č. 320/2001 Sb. kontrolováno, zda organizace ve stanoveném termínu skutečně přijala opatření k nápravě a dodržuje je.

6. Příspěvková organizace Základní škola JIH Mariánské Lázně

V následující kapitole práce bude rozebrán příklad konkrétní zvolené příspěvkové organizace, kterou je Základní škola JIH Mariánské lázně. Nejprve bude charakterizována organizace společně s její činností, následně se zaměřím na detailnější rozbor hospodaření této zvolené příspěvkové organizace.

6.1. Charakteristika a činnost zvolené příspěvkové organizace

Nejprve je bezesporu vhodné zvolenou organizaci a její činnost blíže představit. Pro účely bližší analýzy byla zvolena Základní škola JIH Mariánské Lázně. Jedná se o plně organizovanou základní školu s kapacitou 700 žáků, která byla založena roku 1923 jako česká menšinová škola. Kromě žáků ze spádové oblasti města do ní docházejí i žáci z okolních obcí. Kromě kmenových tříd je škola vybavena i odbornými učebnami informatiky, chemie, fyziky, výtvarné výchovy, vaření či dílnami pro práci s kovem a dřevem, dále třemi tělocvičnami se šatnami a umývárny. Součástí školy je divadelní sál s kapacitou 250 míst a moderní kuchyně s jídelnou. Pro žáky 1. stupně slouží 4 družinová oddělení s ranním i odpoledním provozem. Žáci se každoročně zapojují do řady vědomostních i sportovních soutěží, v nichž dosahují výborných výsledků a umístění jak v okrskových, tak i okresních či krajských kolech a není výjimkou účast i v celostátních či mezinárodních soutěžích. Své vědomosti a dovednosti žáci zúročí při přijímacích řízeních na střední školy. Moderně vybavená škola poskytuje všem žákům prostor pro jejich zdravý vývoj ve všech oblastech. V současnosti pochopitelně s ohledem na probíhající pandemii onemocnění Covid-19 probíhá v této škole fyzická výuka pouze u žáků 1. a 2. tříd této základní školy, zbývající žáci jsou odkázáni na výuku vedenou v distanční formě.³⁹

Základní škola Jih sídlí v Mariánských Lázních na adrese Komenského 459 a jedná se o příspěvkovou organizaci, jejímž zřizovatelem je Městský úřad Mariánské Lázně. Ředitelkou školy je v současnosti Mgr. Jaroslava Baumgartnerová. Školskou radu přitom v této organizaci zřizuje zřizovatel, kterým je Město Mariánské Lázně, stanovuje volební řád.

³⁹ Základní škola JIH Mariánské Lázně. In: *Základní škola JIH Mariánské Lázně* [online]. 2021 [cit. 2021-02-03]. Dostupné z: <https://skolajih.cz/>

Vyučování v této organizaci probíhá podle školního vzdělávacího programu připraveného podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání č. j. MŠMT-2647/2013-210, který je platný od 1. 9. 2013. Areál školy má přitom tři propojené části, a to konkrétně hlavní budovu, budovu 1. stupně, tělocvičnu s jídelnou a školní družinou.⁴⁰

V rámci školy jsou praktikovány rozličné metody výuky, mezi které patří například projektové vyučování, zábavné vyučování, frontální a kooperativní metody práce, metody situační a heuristické, práce s PC ve výuce, využívány jsou rovněž formy prožitkové pedagogiky (outdoorové aktivity). Žáci se účastní mnoha různých soutěží, besed, projektů, vzdělávacích akcí, exkurzí, výchovných koncertů, divadelních představení, ale i výjezdů do zahraničí. Ve školním roce 2018/2019 bylo na této škole vyučováno celkem 675 žáků.⁴¹

6.2. Hospodaření zvolené příspěvkové organizace

V následující podkapitole budou uvedeny údaje týkající se hospodaření zvolené příspěvkové organizace. Čerpáno bylo v tomto ohledu z neaktuálnějších dostupných informací, a to konkrétně z Výroční zpráv o činnosti Základní školy JIH, která byla zpracována za období školního roku 2018/2019. Předkladatel této Výroční zprávy se stala ředitelka školy Mgr. Jaroslava Baumgartnerová – ředitelka školy a Výroční zpráva byla schválena školskou radou dne 15. září 2019.

Nyní se zaměřím nejprve na výnosy zkoumané organizace. Můžeme uvést, že za školní rok 2018/2019 tvořily výnosy organizace zejména dotace ze státního rozpočtu, dále pak účelové dotace města, dotace na projekty spolufinancované z rozpočtu EU, dotace rozpočtu kraje a vlastní příjmy. Konkrétní údaje jsou patrné z tabulky uvedené níže.

Tabulka 1 Výnosy školy za školní rok 2018/2019

Výnosy	Hlavní činnost	Doplňková činnost	Celkem
--------	----------------	-------------------	--------

⁴⁰ Výroční zpráva - školní rok 2018/2019. In: *Základní škola JIH Mariánské Lázně* [online]. 2021 [cit. 2021-02-03]. Dostupné z: <https://skolajih.cz/>

⁴¹ Výroční zpráva - školní rok 2018/2019. In: *Základní škola JIH Mariánské Lázně* [online]. 2021 [cit. 2021-02-03]. Dostupné z: <https://skolajih.cz/>

Výnosy z vlastní činnosti	2 175,1	685,4	2 860,5
Dotace a příspěvky celkem	32 739,4	0,0	32 739,4
<i>z toho:</i>			
dotace ze státního rozpočtu	28 287,1	0,0	28 287,1
dotace zřizovatele na provoz	4 000,0	0,0	4 000,0
dotace Karlovarský kraj – přehazovaná	2,5	0,0	2,5
dotace z EU – šablony	449,8	0,0	449,8
Výnosy celkem	34 914,5	685,4	35 599,9

Zdroj: Výroční zpráva Základní školy JIH Mariánské Lázně – školní rok 2018/2019

Jak plyne z uvedené tabulky, nejvýznamnější částí ze všech položek tvořících výnosy organizace je státní rozpočet. Jedná se o peněžní prostředky, které získává škola od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na mzdy zaměstnanců, cestovné a další věci spojené se zákoníkem práce. Druhou významnou položkou tvořící výnosy organizace je rozpočet zřizovatele, což jsou finance, které škole poskytuje město. Tyto finanční prostředky jsou určené na provoz školy. Nejméně významnou položkou jsou pak výnosy z vlastní činnosti. V tomto případě jde tyto příjmy vychází z hlavního účelu a z předmětu činnosti, pro který je škola zřízena. Okruhy hlavní činnosti jsou zřizovatelem stanoveny ve zřizovací listině. Příjmem hlavní činnosti jsou typicky výnosy z provozování zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, školských poradenských zařízení, školských výchovných zařízení, školských zařízení pro zájmové vzdělávání, zařízení školního stravování a výnosy školských účelových zařízení. V doplňkové činnosti se pak dále škola zaměřila na stravování cizích strávníků ve školní jídelně, pronájem tělocvičen a sálu. Přitom obvyklým postupem může být také to, že jakmile právnická osoba v rámci své doplňkové činnosti vytváří zisk, může jej použít pouze ve prospěch činnosti hlavní, a tedy dochází k tomu, že výsledek hospodaření za hlavní a doplňkovou činnost se sečte a po schválení zřizovatelem se rozdělí do rezervního fondu a fondu odměn.

Tabulka 2 Náklady školy za školní rok 2018/2019

Náklady	Hlavní činnost	Doplňková činnost	Celkem
Spotřeba materiálu	2 342,3	201,1	2 543,4
Spotřeba energie	2 108,9	42,2	2 151,0
Opravy a udržování	509,2	13,2	522,3

Cestovné	35,6	0,0	35,6
Reprezentace	3,4	0,0	3,4
Ostatní služby	631,9	6,8	638,8
Mzdové náklady	21 011,4	289,1	21 300,5
Zákonné pojištění a soc. náklady	7 391,7	0,0	7 391,7
Odpisy dlouhodobého majetku	116,7	0,6	117,3
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	329,9	0,0	329,9
Ostatní náklady	364,6	25,0	389,6
Daň z příjmu	59,8	0,0	59,8
Náklady celkem	34 905,5	578,0	35 483,5

Zdroj: Výroční zpráva Základní školy JIH Mariánské Lázně – školní rok 2018/2019

Nyní je vhodné rozebrat rovněž náklady školy za sledované období. Z uvedené tabulky je patrné, že největší položkou v rámci nákladů byly ve sledovaném období mzdové náklady, a tedy náklady na mzdy zaměstnanců školy. Mzdové náklady jsou dlouhodobě ovlivňovány změnou počtu výkonů, což znamená pokles či nárůst žáků, přitom se obecně pozitivně projevuje zvyšování tarifů pedagogických a nepedagogických pracovníků. K 30. červnu 2019 zaměstnávala škola celkem na 41 pedagogických pracovníků. S touto položkou pak pochopitelně souvisí také položka v podobě zákonného pojištění a sociálních nákladů.

Dalšími významnými položkami v pořadí pak je rovněž spotřeba materiálu a spotřeba energie. Patří sem především náklady na potraviny, náklady na knihy, učební pomůcky, drobný majetek a ostatní materiál. Do položky spotřeby energií pak je možné zařadit spotřebu vody, plynu, elektrické energie a pohonné hmoty a maziva.

Dále bylo zjištěno, že zkoumaná organizace stále udržuje vyšší náklady na opravy a údržbu, což je zapříčiněno jak rekonstrukcemi, tak stavebními úpravami v budově školy, která se nachází na ulici Tyršova. Cílem tedy v tomto ohledu bylo hlavně vytvoření nových výukových učeben, a to opravami stávajících prostor, které přestaly vyhovovat. V materiální oblasti se zkoumané zařízení zaměřilo na drobné opravy, malování školy, zlepšování estetického vzhledu učeben, chodeb i okolí školy. Větší investicí byla rekonstrukce školní kuchyně, školní jídelny a malé tělocvičny.

Tabulka 3 Výsledek hospodaření školy za školní rok 2018/2019

Výsledek hospodaření	Hlavní činnost	Doplňková činnost	Celkem
Výsledek hospodaření rok 2018	9,0	107,4	116,4

Zdroj: Výroční zpráva Základní školy JIH Mariánské Lázně – školní rok 2018/2019

Česká republika jako člen Evropské unie má nárok na čerpání prostředků z fondů Evropské unie. Financování škol proto výrazně ovlivňují rozvojové programy spolufinancované z Evropských strukturálních a investičních fondů, konkrétně se jedná o Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání. Dále tedy bylo zjištěno, že zkoumaná škola je kromě již uvedeného v rámci operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání zapojena do projektu Výzva č. 02_16_022, šablony pro MŠ a ZŠ, které jsou zaměřeny na čtenářskou a matematickou gramotnost, další vzdělávání pedagogických pracovníků, doučování žáků, inkluzi, tandemovou výuku, spolupráci pedagogů, metodu CLIL ve výuce a čtenářský klub. V rámci spolupráce se zahraničními školami v Erbendorfu a Waldershoffu zkoumaná škola v současnosti čerpá finanční prostředky z Česko-německého fondu budoucnosti.⁴² Bližší informace však nebyly zjištěny.

Jak pak z uvedeného plyne, ve zkoumaném období měla organizace vyšší výnosy než náklady a za sledované období dosáhla hospodářského výsledku ve výši 116 tis. Kč. Jak již bylo uvedeno v teoretické části této práce, pokud v případě příspěvkové organizace dojde k vytvoření účetního zisku, tento zisk je následně použit za účelem investování těchto prostředky do inovací nebo případně rozšíření stávajících služeb, což se skutečně v tomto případě děje. Základem je přitom vždy vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, který je dané příspěvkové organizaci předáván do správy k jejímu vlastnímu hospodářskému využití a s nímž tato příspěvková organizace hospodář v takovém rozsahu, který jí byl pro tyto účely stanoven na základě již zmíněné listiny.

⁴² Výroční zpráva - školní rok 2018/2019. In: *Základní škola JIH Mariánské Lázně* [online]. 2021 [cit. 2021-02-03]. Dostupné z: <https://skolajih.cz/>

7. Závěr

Na závěr této práce je vhodné shrnout její obsah a vyjádřit se ke splnění jejího cíle. Práce byla zaměřena na otázku příspěvkových organizací a jejím základním cílem bylo blíže představit úpravu příspěvkových organizací ČR a dále se zaměřit specificky zejména na problematiku financování a hospodaření těchto organizací. V praktické části práce byla následně představena konkrétní zvolená příspěvková organizace společně se specifiky jejího financování, kdy byly rozebrány jednotlivé základní položky nákladů a výnosů dle nejaktuálnějších dostupných dat. Smyslem této práce tedy bylo zejména poukázat na specifické aspekty fungování, financování a hospodaření příspěvkových organizací v ČR, což bylo demonstrováno na příkladu zvolené příspěvkové organizace, kterou byla Základní škola JIH Mariánské lázně.

Jak bylo zjištěno v rámci zpracování práce, smyslem příspěvkových organizací je především zabezpečování určitého veřejného zájmu, tyto organizace jsou svým charakterem obvykle neziskové a je jim poskytována finanční podpora ze strany státu, případně pak kraje/obce. V rámci společnosti pak představují takové organizace důležitý prvek státního systému, jelikož jsou jejich prostřednictvím zabezpečovány takové služby, které jsou s ohledem na ekonomickou rovinu pro soukromý sektor nedůležité a sehrávají až druhotnou roli. Forma příspěvkové organizace je typicky využívána také v případě škol, což je také případ zvolené základní školy. Jak bylo zjištěno, zkoumaná organizace se snaží zejména poskytovat svým žákům kvalitní výuku, což si pochopitelně žádá odpovídající investice. Největší výnosovou položku tvořily ve zkoumaném období v případě této organizace dotace a příspěvky, a to zejména dotace ze státního rozpočtu. Nicméně škola měla rovněž příjmy, které vygenerovala vlastní činností. V rámci nákladů pak zcela převažovaly mzdové náklady, které byly následovány náklady na zákonné pojištění a sociálními náklady. Škola však klade také odpovídající důraz na investování do modernizace a rekonstrukce stávajících prostor a zařízení, proto významnou část nákladů tvoří také tyto položky. Ve zkoumaném období dosáhla organizace hospodářského výsledku ve výši 116 tis. Kč, který bude následně využit na úhrady potřeb této organizace.

Cizojazyčné Resumé

At the end of this work, it is appropriate to summarize its content and comment on the fulfillment of its goal. This bachelor thesis describes the nonprofit sector, including the analysis of the Základní škola JIH Mariánské lázně.

The work was focused on the issue of contributory organizations. Its basic goal was to present in more detail the regulation of contributory organizations in the Czech Republic. Furthermore, to focus specifically on the issue of financing and management of these organizations.

In the practical part of the work, a specific selected contributory organization was introduced together with the specifics of its financing. The individual basic items of costs and revenues were analyzed here according to the most current available data. The purpose of this work was to point out specific aspects of the functioning, financing and management of contributory organizations in the Czech Republic, which was demonstrated on the example of the selected contributory organization, which was the Základní škola JIH Mariánské lázně.

Seznam použitých zdrojů

Monografie, publikace, sborníky

BAČUVČÍK, Radim. *Marketing neziskových organizací*. Zlín: VeRBuM, 2011. ISBN 978-80-87500-01-9.

BOUKAL, Petr. *Fundraising pro neziskové organizace*. Praha: Grada, 2013. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4487-2.

BRAY, Ilona. *Effective fundraising for nonprofits: real-world strategies that work*. Berkeley: NOLO, 2005. ISBN 1-4133-0094-4.

ČERNÁ, Stanislava, Ivana ŠTENGLOVÁ a Irena PELIKÁNOVÁ. *Právo obchodních korporací*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-735-5.

DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-103-3.

DVOŘÁKOVÁ, Miroslava, POLÁCHOVÁ VAŠŤATKOVÁ, Jana a Pavla VYHNÁLKOVÁ, ed. *Problematika finančních a jiných zdrojů nejen v sociální sféře*. Olomouc: Hanex, 2008. ISBN 978-80-7409-017-2.

DVOŘÁKOVÁ, Zuzana. *Řízení lidských zdrojů*. V Praze: C.H. Beck, 2012. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-347-9.

EDWARD, Deborah. *Metody fundraisingu v ČR – léto 2008*. Nadace Neziskovky.cz, 2008.

HAVLAN, Petr. *Majetek státu v platné právní úpravě*. 3. aktualiz. a podstatně dopl. vyd. Praha: Linde, 2010. ISBN 978-80-7201-796-6.

KRECHOVSKÁ, Michaela, Pavlína HEJDUKOVÁ a Dita HOMMEROVÁ. *Řízení neziskových organizací: klíčové oblasti pro jejich udržitelnost*. Praha: Grada Publishing, 2018. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3075-2.

MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací územního samosprávného celku ...: komentář zákona č. 250/2000 Sb. včetně účetních souvztažností, majetek svěřený a vlastní, přijímání darů, porušení rozpočtové kázně, fondy*. Olomouc: ANAG, 2011. Účetnictví (ANAG). ISBN 9788072636648.

MALACH, Antonín. *Jak podnikat po vstupu do EU*. Praha: Grada, 2005. Expert (Grada). ISBN 80-247-0906-6.

MURONĚ, Jaroslav. *Zákon o státním podniku v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2017. Právo pro praxi. ISBN 978-80-271-0352-2.

PETEROVÁ, Helena. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. Praha. Vydání páté: Institut pro veřejnou správu Praha, 2016. 155 s. ISBN 978-80-86976-35-8.

PLÍVA, Stanislav. *Hospodaření s majetkem státu*. 2., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C.H. Beck, 2004. Právo a hospodářství (C.H. Beck). ISBN 80-7179-811-8.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-5608-0.

REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2010, 188 s. ISBN 978-80-86929-54-5.

SKOVAJSA, Marek. *Občanský sektor: organizovaná občanská společnost v České republice*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-681-0.

ŠEDIVÝ, Marek. *Úspěšná nezisková organizace*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011. Management (Grada). ISBN 978-80-247-4041-6.

ŠOBÁŇOVÁ, Petra. *Fundraising*. Vyd. 2. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2010. ISBN 978-80-7368-750-2.

ŠVESTKA, Jiří. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-370-8.

Právní akty

Vyhláška č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 123/2003 Sb.

zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech státu, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů

Elektronické zdroje

Výroční zpráva - školní rok 2018/2019. In: *Základní škola JIH Mariánské Lázně* [online]. 2021 [cit. 2021-02-03]. Dostupné z: <https://skolajih.cz/>

Základní škola JIH Mariánské Lázně. In: *Základní škola JIH Mariánské Lázně* [online]. 2021 [cit. 2021-02-03]. Dostupné z: <https://skolajih.cz/>